

Nr 179.

Av herr **Osberg**, *angående statlig beskattning av donations- och stiftelsemedel m. m.*

Under tidernas lopp ha stora värden genom donations- och stiftelseförfarandet överförts från fri till bunden egendom och denna rörelse fortgår alltjämt — särskilt under de sista tjugo åren har verksamheten haft stor omfattning. — Sedan 1910 saknas exakta uppgifter men summan torde för närvarande uppgå till ett värde av omkring 800,000,000 kronor. Största delen av denna egendom är icke föremål för statsbeskattning. Det kan ifrågasättas — i all synnerhet nu när läget är så brydsamt för statsmakten i budgethänseende — om det kan vara rättvist mot landets skattebetalare, att så väsentliga belopp icke beskattas samt att den ena miljonen efter den andra överföres från beskattningsbar till icke beskattningsbar tillgång. Inte nog med en allt jämt fortgående överföring av kapital utan det överförda kapitalet bliver föremål för en enastående omvårdnad från det allmännas sida. Riksdagen antog lag 1929 om tillsyn över stiftelser, och de, som äro förvaltare av donationsegendom, äro vanligtvis i sådan ställning, framförallt när det gäller större tillgångar, att de kunna passa tillfällena och placera valutorna på det mest betryggande och givande sätt.

Ingen torde vilja förvanska säkerheten när det gäller donationsmedel, men vad som borde anses rimligt — när detta kapital ägnas särskild omvårdnad från säkerhets- och avkastningssynpunkt — är att donations- och stiftelseegendom borde statsbeskattas enligt gällande regler för beskattning av enskild egendom. Enligt mitt förmenande var det ett förhastat beslut när riksdagen för några år sedan beslutade skattefrihet för Nobelstiftelsen. Det land, som värnar om en stiftelses egendom och i viss mån lämnar företräde när det gäller placering av dess tillgångar, bör hava både rätt och skyldighet enligt min uppfattning att uppbära skatt av denna i lika hög grad som från enskilda.

Man kan stå tveksam inför den stora fonderingsiver, som arbetat sig fram inom vårt land, även utanför donations- och stiftelserörelsen. Detta kan gå så långt, att de huvudsakliga värdena bliva bundna och företagare bliva i största utsträckning hänvisade till lånemedel, vilket kommer att innebära utarmning och lamslående av näringslivet.

På grund av det anförda hemställer jag,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t måtte skyndsammast verkställa utredning om till vilket belopp donations- och stiftelsemedel uppgår, jämväl utreda till vilket belopp andra inom riket fonderade medel uppgå, samt snarast möjligt till riksdagen framlägga förslag till beskattning av samtliga här åberopade tillgångar, med undantag för sådana som ingå i statsförvaltningen.

Stockholm den 21 januari 1933.

Oscar Osberg.